

הרגישם ורגשות על פי פרשת השבוע

פרשת מצורע | עלון מס' 75

'גאווה סמויה'

הסתם הוא לא יעז שוב לדבר סרה באף אדם... וגם יבין לעומק מהו השורש שגורם לאדם לדבר על האחר...

מדוע דווקא בחטא זה התורה מתערבת ומטפלת??

בשאר המידות הרעות - שם לכאורה ניתן להבין שיש לאדם הצדקה פנימית לתגובה שלו... כמו שנאה... קנאה... כעס... מה ס'תומרת הוא הרגיו אותי... באלו המקרים יצטרך האדם לעבוד ולתקן את מידותיו... לעומת הדיבור על השני... סתם... כי מה?? פה התורה אומרת - אני מתערבת ואתה תאלץ לעבור חינוך מחדש...

מסקנת התהליך המפרך - תדע - אתה לא מדבר מילה על אף אדם... שלוש נקודות...

(צריך גם להבין האם אדם שיעבור תהליך כזה - יהיה לו בכלל בחירה - לדבר עוד פעם לשון הרע...)

יוצא - שבין הענווה המוחלטת, לבין הגאווה המוחלטת, ישנו שלב אמצע של גאווה סמויה, שהיא הכי מסוכנת - משום שהגאוותן הגדול - החברה די סולדת ממנו... הענוותן הגדול והאמיתי - הוא הרי אדם מוערך בסביבתו... הבעיה היא בגאוותן הסמוי... שהוא רואה את עצמו כאדם רגיל, ואולי הוא אפי' מרגיש גם ענוותן קטן... וחלילה לו לחשוב שהוא בכלל שווה יותר מאחרים... אני 'בעל גאיווה'?? 'חשושולעם'... אבל הוא מרשה לעצמו... לדבר על פלוני ולרכל על אלמוני... ויש כביכול הוראת התר פנימית כי הרי לא באמת עשיתי מעשה בידים... לא הרבצתי... לא היה כאן מעשה... רק דיבור...

זו גאווה מסוכנת... פה התורה מתערבת... אדוני לא מספיק קרוב כמו בחילול שבת... לא מספיק רק לחזור בתשובה... פה אתה תעבור סדרת חינוך שאחריה תצא אדם חדש...

גם בחלק הענווה - צריך להדגיש - ענווה אין פירושה שלילת כל המעלות שלי, ולחשוב כביכול אני כלי ריק... ואינני שווה מאומה... ואני כלום ושום דבר... זו לא ענווה זה חוסר מודעות עצמית... האדם חייב לדעת ולהכיר את מעלותיו... לדעת מה הוא שווה... מה היכולות שלו... ומה הכישורים שלו... אבל אין זה נותן לו גרם התר להרגיש כאילו הוא שווה יותר ממישהו אחר... אלא לדעת שכל מעלותיו שיש לו הינם בחסדי הבורא וברחמיו... וזה שיש לו מתנה ואין זו סיבה להרגיש שהוא יותר שווה מאחרים... בדיוק כמו אצל משה רבינו... ברור שהוא ידע את גודל מעלותיו... שהוא מנהיג האומה הישראלית... הוא הוציא את בני ישראל ממצרים... והוא הוריד את התורה לישראל... ועם כל זאת התורה מעידה, שהוא היה הענו מכל האדם... הוא מעולם לא הרגיש שיש לו סיבה שבגללה הוא שווה יותר מאחרים... זו שפיץ ענווה...

נצנה הפנה ולקח למטהר שמי צפרים סיות טהרות ועץ ארז ושני תולעת ואזב:

לפי שהנגעים באים על לשון הרע, שהוא מעשה פטופטי דברים, לפיכך הוזקקו לטהרתו צפרים, שמפטפטין תמיד בצפצוף קול. ועץ ארז. לפי שהנגעים באין על גסות הרוח: ושני תולעת ואזב. מה תקנתו ויתרפא, ישפיל עצמו מגאותו כתולעת וכאזב (רש"י)

כל תהליך הטהרה של המצורע הוא מאד מוזר לעינינו - כל אדם החוטא מביא קרבן לבית המקדש, וכיפר על חטאתו אשר חטא...

ויש להבין כמה דברים ראשית מה זה עצם התהליך הארוך והמפרך שעובר המצורע - מה הוא כבר עשה?

שנית מדוע צריך לגלח את כל שערו - מה העניין בזה??

ומה העניין בכל הסיטואציה המאד מביכה הזו, למרוח עליו דם על התנוך והבהונות... והנותר בשמן לתת על ראש המיטה... ראש מקורח לחלוטין... אדם דיבר לשון הרע - נכון... עבירה מאד חמורה... אבל התשלום על זה בכזו רמה של השפלה וביזיון?? למה?? למה לבזות אותו??

לכאורה מדברי רש"י נלמד - מה תקנתו ויתרפא, ישפיל עצמו מגאותו כתולעת וכאזב... ישפיל עצמו - על איזה גאווה מדובר?? מה הוא כבר עשה... דיבר איזה לשון הרע על מישהו וזהו... המשיך הלאה...

אולי ניתן לומר - יש בגאווה שני חלקים יש את החלק הנגלה ויש את החלק הנסתר... הגאווה הגלויה - האדם שחושב ובטוח להדיא, כי הוא הוא ולא אחר... הוא הכי הכי... הוא החכם והנבון והמוצלח... וכולי עלמא בטלין ומבוטלין כעפרא דארעא...

אבל יש כנראה - גאווה יותר בעייתית והיא הגאווה הנסתרת... האדם שמרגיש שהוא יש לו את הזכות לדבר על מישהו אחר... זו תחושה פנימית נסתרת, כביכול אני יותר ממנו, והראיה שאני יכול לדבר עליו ולזלזל בו... לרכל עליו... ואח"כ גם נשאל מה כבר עשיתי...

כאן התורה אומרת לך אם אתה בעל לשון הרע - תדע... תהליך הריפוי שלך לוקח כמה שלבים - ראשית אתה תהיה בהסגר... עד מתי?? עד שתשוב בתשובה... כאשר הכהן מכניס את המצורע להסגר הוא לא נותן לו איזו משחה למרוח על הנגע - הוא רק סוגר אותו... עם הנגע... כעת הריפוי יהיה תלוי אך ורק בך... אם תחזור בתשובה ירפא לך... וזה יעזור לך רק על עצם החטא... כעת יש תהליך קשה מייגע וארוך... אתה צריך להגיע לאיזה מקום של ביטול העצמיות שלך... של ביזי ביזיונות... תגלחת מוחלטת... שערות ראש זקן גבות... ועוד...

נראה שכאן התורה מטפלת במידות הרעות של האדם... בדרך כלל הטיפול ועבודת המידות הינם בעבודה אישית... תלמד מוסר, תתקן את מידותיך... כאן בעוון הזה של חטא הלשון... האדם עובר תיקון המידות בעל כורחו... מהתהליך הזה הוא יצא אדם חדש... בעל מידות נפלא... מן

שבת שלום ומבורך

הפעלה עצמית...

ואם דל הוא ואין ידו משגת ולקח כבש אחד אשם לתנופה לכפר עליו ועשרון סלת אחד בלול בשמן למנחה ולג שמן:

זאת תורת אשר בו נגע צרעת אשר לא תשיג ידו בטהרתו:

האור החיים מביא – זאת תורת וגו' אשר לא וגו'. כל הכתוב מיותר, ורז"ל דרשו זאת תורת שריבה הבאת קרבן עשיר לעני אם ירצה. ואם תאמר למה צריך קרא והלא הסברא נותנת כן שלא בא הכתוב אלא להקל מעליו ואם ירצה תבא עליו ברכת טוב ונראה כי לצד שרצה הכתוב למעט עשיר אם הביא קרבן עני שלא יצא וכמו שדרשוה מאומרו זאת מיעוט, חש הכתוב לומר שהקפיד על הכל במה שמיעט ואמר זאת עני בעניו ועשיר בעושרו תלמוד לומר תורת.

מדברי האור החיים נלמד – כי כל אדם המביא קרבן הרי הוא מביא את הקרבן לפי מידת עושרו העשיר מביא יותר והעני מביא פחות... אם הוא מאד רוצה, יכול להביא קרבן יותר מאשר מצבו הכלכלי מאפשר...

החפץ חיים כותב – שעשיר אינו יוצא יד"ח בקרבן עני... רק הדל שאין ידו משגת יכול להביא שני תורים...

ולומד – שמכאן אדם צריך ללמוד לכל התורה כולה שבקיום מצוות התורה המודד הוא לא לפי האחרים... אלא כל אחד מודד את עצמו לפי יכולותיו וכישרויו... עשיר אינו מביא קרבן עני ועני אינו צריך להביא קרבן עשיר...

המשגיח: קרוצבאך מה יהיה עם התפילות שלך... מה הסיפור??

קרוצבאך: המשגיח אה אהה... תפילה זה תפילה... אני לא מסוגל להתפלל ככה... עם כל העוצמה... אז מה שווה כל התפילה שלי...

המשגיח: אני לא מבין... מה זה תפילה עם כל העוצמה??

קרוצבאך: שהמשגיח יראה את בנימין שם, הוא מתפלל כמו שצריך... זו תפילה... ואין בלתי...

המשגיח: הוא המודד שלך איך צריך להראות תפילה??

אחת הבעיות של האדם בהפעלה עצמית – שהוא משווה את מעשיו לפי הסביבה שבה הוא חי, ולפי זה הוא מחליט האם הוא נוהג נכון, האם הוא בסדר, או שמא הוא צריך לעשות יותר... כביכול המד המודד עשייה הינה לפי חבר פלוני או אלמוני... ההוא מתפלל... ההוא באמת עושה שטייגען... ההוא לומד טוב... אני לא מסוגל ככה... אז אני פטור... או שאני שבור...

מגלה לנו הח"ח – המודד היחיד של האדם זה הוא בעצמו... אם

אתה רוצה לדעת מה עליך לעשות, התשובה היא: מה שאתה מסוגל... ויכול... זה בדיוק מה שהקב"ה דורש ממך... אם אתה לא יכול, אז אין כזו דרישה... כך בכל נושא ועניין...

התפילה שלי שהיא עבודה שבלב – נמדדת אך ורק מהמצב שבו אני נתון לפי יכולותיי וכישרי... והמצב רוח שבו אני כעת נמצא... והכח שלי לכוון עם מעט, אם יותר... הלימוד שלי יהיה בדיוק לפי כוחותיי... לא לפי המתמיד ההוא או הצדיק ההוא... זה לא המודד... הכל לפי הכוחות שהקב"ה טמן בך... זו השליחות שלך...

העבירה של לשון הרע היא שווה בין העשיר לעני, אך בכפרה, העני יביא לפי מצבו, בהתחשבות במצבו הכלכלי, והעשיר יביא יותר בהתחשבות במצבו הכלכלי... ואין פה אפליה... יש פה אמירה ברורה – האדם בא לעבוד את הבורא יתברך לפי השליחות שלו...

הח"ח כותב כי האדם בעולם הזה מקבל משימות... האדם לא מקבל כסף... אלא יש שנתנו להם משימות שבשביל זה הם צריכים הרבה כסף... ויש שהשליחות שלהם אינה מצריכה שיהיה להם הרבה ממון...

לכן ההשוואה לשני – לא רק שהיא איננה נכונה, היא מעוותת את המבט וחוסמת את האדם מלהתקדם ולבצע את השליחות שלו...

הראיה לכך – כי האדם הרי משווה את עצמו לסביבתו הקרובה, וכי למה שלא ישווה את עצמו לסביבה היותר רחוקה?? או למישהו מדור קודם?? מדוע לא תאמר אני חושב שללמוד זה רק כמו רבי טרפון או רבן גמליאל... פחות מזה לא שווה כלום... למה תמיד ההשוואה תהיה למי שנמצא כעת בסביבתך?? זו הטעות האופטית שהאדם מחשב אם אני פה... בשכונה... בישיבה... בכולל... זו כנראה הרמה של הדרישה ממני... וזה ממש לא נכון...

האדם מחויב למה שהוא מסוגל... וכי פלוני שיוכל ללמוד 14 שעות ביממה וילמד רק 12 הוא לא יעבור על ביטול תורה?? כנ"ל זה להפך... האדם נמדד אך ורק לפי מה שהוא וכוחותיו מאפשרים לו...

יש עוד נקודה חשובה – לאדם יש אנרגיה מוגבלת... כל הוצאת אנרגיה בהכרח תבוא על חשבון משהו אחר... התפקיד של האדם הוא לעשות תיעדוף... מה יותר חשוב לי... מה יותר נחוץ לי... ומה פחות... מה ניתן להידחות... ומה אינו סובל דיחוי... אדם שהתברך בכוחות חזקים ויש לו יותר כוח והוא מסוגל לעשות גם וגם וגם... אינו דומה לאחר שיש לו כוחות פחות חזקים ואינו מסוגל לעשות כל כך הרבה...

פלוני צריך פחות שעות שינה... ואילו אלמוני צריך יותר... וכי יהיה עליו תביעה למה ישן יותר??

הכלל הוא – האדם נמדד אך ורק על פי הכוחות והיכולות שחננו הבורא ולפי זה הוא מתמודד ועמל... וכשאני לעצמי – מה אני...